

БІГІНГІ САНДА

QOLJETIMDI
BASPANA –
QOĞAM IGILIGI

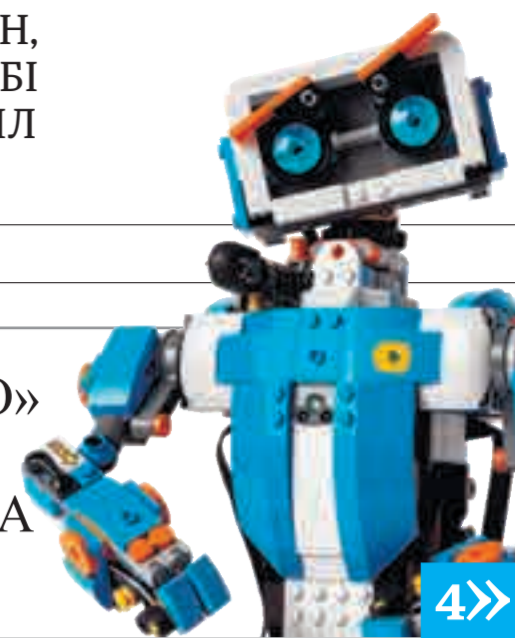
2 >>

TIL –
ULTTYŇ
JANY

3 >>

«LEGOROBO»
ÚZDIKTER
QATARYNDA

4 >>

ТАРИХТЫ ТҮЛЕТКЕН, ДӘСТҮРДІ ЖЫР ЕТКЕН, МЕРЕКЕЛІ ЖЫЛ ТАРТУЫ

ШЫРАЙЛЫ ӨҢІРДЕГІ ТОЙ ШАПАҒЫ

Откен сенбі, жексенбіде «Алтын күз» мерекесі аясында Шиели ауданының құрылғанына 90 жыл толуына арналған шаралар кең ауқымда аталып өтті. Оған әр ауылдан келген өкілдер, мекеме мен кәсіпорын қызметкерлері және де есімі елге белгілі қайраткерлер қатысып, той тартуына куә болды.

Откен сенбі, жексенбіде «Алтын күз» мерекесі аясында Шиели ауданының құрылғанына 90 жыл толуына арналған шаралар кең ауқымда аталып өтті. Оған әр ауылдан келген өкілдер, мекеме мен кәсіпорын қызметкерлері және де есімі елге белгілі қайраткерлер қатысып, той тартуына куә болды.

кеңейіп, отбасылық бизнестік тімділігі жан-жақты көрініс тауып келеді.

Орталық стадиондағы театрланған көріністе шежірелі Шиелиннің тарихынан да сыр шертілді, онда өңірдің өркендеуіне үлес қосқан азаматтардың бейнелері сомдалды. Сонан соң озып еңбек ұжымдары мен еңбек адамдары бағалы сыйлықтармен марапатталды.

Түстен кейін Салтанат сарайында ғылыми-танымдық конференция өткізіліп, ауданның 90 жылдық тарихы, ауданның «Шежірелі Шиели» кітабының тұсауы кесіріп өтті. Журналист Ақайдар Ысымов жетекшілік еткен редколлегия мүшелерінің танымдық-тарихи туындыны мазмұнды әзірлегеніне жұртшылық ризашылық білдірді.

2-бет

ҚОРҚЫТ ЕЛІ – ҚҰНДЫЛЫҚТАР БАСТАУЫ

Тұтас түркі жұртының данаөгіі Қорқыт бабаның туған жері Қармақшы, адамзаттың айға аттанған мекені Байқоңыр – біздің елдің ұлттық бөрені. Қасиетті өлкеде қазақтың мыңжылдық философиясы бар. Жүз сүлейдің бір ауылдан түлеуі, бұл аумақта жыр күмбесінің салтанат құруы тегін емес. Ел ежелден-ақ өңірдің өзгешелігін байқап, Байқоңырды «жер кіндігі» атаған. Откен аптада елдің руханият бөсігі Қармақшы ауданының 90 жылдық тарихи тойы аталып өтті.

Айдана ЖҰМАДИНОВА.

Мерейтой «Қорқыт ата» кешеніндегі амфитеатрдан бастау алды. Аудан орталығы Жосалы кентінде «Қармақшы – елдік пен ерлік мекені» атты ғылыми-танымдық конференция ұйымдастырылып, «Қармақшы» кітабының тұсауы кесілді. Ауданның 90 жылдық мерейтойына облыс әкімі Қырымбек Қошербаев пен өңір дамуына атсалысқан

азаматтар қатысты. Аймақ басшысы қармақшылықтарды мерейтоймен құттықтап, ұзандар мекендеген өңірдің аймақ дамуындағы алар орнына айрықша тоқталды. – Ұлы Жібек жолы бойында Батыс пен Шығыс өркенінің тоғысырып, адамзаттық құндылықтарды насихаттауда Қармақшы

өңірі ежелден мәдени-рухани мұралардың, ізгілік пен парасаттың бөсігі болып келеді.

«Сырелі – жырелі» деген ұғымды Сыр еліне мәңгі қалыптастырған да осы қасиетті Қармақшы жері. Сондықтан да, тұма жырдың бастауын Қорқыт бабадан алған, талайды таңдай қақтырған, Сыр сүлейлері деген атауды ұлттық мәдениет төрінде берік орнықтырған жыршы-жыраулардың, дарабоз ақындар мен шайырлардың мекені деп мақтан етеміз. Атап айтқанда, Балқы Базар, Дүр Оңғар, Жиенбай жырау, Ешаниял сал іргесін қалап, Кете Жүсіп, Шораяқтың Омары, Тұрмағамбет Ізтілеуов күмбесін көтерген жыр керуені – Қармақшы жерінің «Жүз шайыр елі» аталуына себеп болды. Осы рухани арқауды жалғастыру

үшін біз Үкіметке Қызылорда қаласында дәстүрлі өнер академиясын ашуға ұсыныс білдірік, – деді облыс басшысы.

Сондай-ақ, шара барысында облыс әкімі Т.Қошербаев, Иірқол және Қуандария ауылдық округтарының шаруашылықтарына көгалдандыру жұмыстарына арналған арнайы техника – тракторлардың кілтін табыстады.

Ал конференцияда «Қармақшы» кітабының авторлары – филология ғылымдарының докторы Бағдат Кәрібоқылы мен тарих ғылымдарының кандидаты Әзілхан Тәжесев, Қармақшы ауданының Құрметті азаматтары – Бакберген Досманбетов, профессор Темірхан Тебегенов, жырау Алмас Алматов ел тарихынан сөз тарқатты.

2-бет

Мәжіліс

МАМАН ДАЯРЛАУДЫҢ МАҢЫЗДЫ МІНДЕТТЕРІ

Кеше облыс әкімі Қырымбек Қошербаевтың төрағалық стүйен Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университеті байқау кенесінің кезекті мәжілісі өтті.

Назерке САНИЯЗОВА.

Алдыңмен, 2018-2019 оқу жылына оқуға студенттер қабылдау қорытындысы туралы университет ректоры Қылышбай Бисенов мәлімдеді. 18-26 шілде аралығында Ұлттық бірінші және кешенді тестілеу кезінде 50-ден жоғары балл жинаған талапкерлер мемлекеттік білім беру грантын айқындайтын конкурста қатысуға ынта білдірді. Аталған білім ордасының қабылдау комиссиясына құжат тапсырған 3651 талапкердің 2485-і мемлекеттік білім беру тапсырысын иеленді. Соның 247-сі немесе 17%-і ғана университет мамандықтары бойынша оқуға қабылданды.

– Бұл талапкерлердің бізді таңдамайтынын емес, мемлекеттік тапсырысты орналастыру ережесіне байланысты. Себебі жыл сайын білім гранттары педагогикалық бағыт бойынша және мақсатты түрде бейінді жоғары оқу орындарына бөлініп, ол оқу орындарына талапкерлер төмен балмен білім гранты бойынша түсті, – деді Қ.Бисенов.

Осы орайда байқау кенесі Білім және ғылым министрлігіне «Арал өңіріндегі экологиялық қасиет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау» туралы заңға сәйкес университетке 2019-2020 оқу жылында мақсатты түрде 500 мемлекеттік білім грантын бөлуді сұрап, хат жолдауға уағдаласты.

10-25 тамыз аралығында мемлекеттік білім беру тапсырысы және ақылы негізде күндізгі оқу бөліміне – 1109, сырттай жеделдетілген оқу бөліміне 683 талапкер ақылы негізде оқуға қабылданды. Өткен жылмен салыстырғанда, биыл оқуға қабылдандығандар саны 945-ке артық. Университет басшылығы студенттер контингентін одан әрі арттыруды басты міндет санайды.

Хабарламашы магистратура мен докторантураға қабылдау көрсеткішімен де таныстырды.

– Қабылдау комиссиясы магистратураның 30 мамандығы бойынша 1 шілде-20 тамыз аралығында магистратураға түсушілерден құжат

және емтихан қабылдады. Сынақ нәтижесінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша – 132, ақылы негізде 127 магистрант қабылданды. Докторантураға 8 мамандық бойынша мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде – 20, ақылы негізде 1 талапкер түсті, – деді ол.

Одан кейін алдағы университеттің үш жылға арналған даму бағдарламасы таныстырылып, оқу орнының «шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны» мәртебесін «коммерциялық емес акционерлік қоғам» мәртебесіне көшіру жөніндегі ұсыныс талқыланды.

Аймақ басшысы адам капиталының маңызы артып, білім төрге озған заманда саннан гөрі сапаға баса мән берілетінін жеткізді. Сонымен қатар, мемлекеттік білім гранттары еңбек нарығындағы жағдай ескеріле отырып бөлінуі тиіс екенін қаперге салды.

– Университет ұжымының назарын бірнеше мәселеге аударғым келеді. Біріншіден, оқытушылық құрамның ғылыми әлеуетін арттыруға ерекше көңіл бөлінуі керек. Екіншісі – үштілділік. Студенттер орыс және ағылшын тілдерін игерместен оқу орнын

бітіріп шығады. Бұл олардың таным көкжиегін тарытып, сұранысқа сай келмейтін мамандар қатарын көбейтеді. Үшіншіден, жастарды жаңа мамандықтарға баулу өте маңызды. Облыста, мысалы, туризм саласының маманын таппайсың. Сонымен қатар, университет корпусының Wi-Fi инетнет желісімен қамту қажет. Қазіргі күні студенттер түгелі, оқытушылар осы мүмкіндікті пайдалана алмай отыр, – деді облыс әкімі.

Jaña nysan

БАЛЫҚ ӨҢДЕП, ҚАЙЫҚ ЖАСАЙДЫ

Балық шаруашылығы аймақ экономикасының негізгі салаларының біріне айналды. САРАТЖ жобасының алғашқы кезеңінің нәтижесінде тұралап қалған байырғы кәсіп қайта жанданып, бүгінде халықтың аз-ауқатын, өңірдің экономикалық жағдайын елеулі жақсартта түсті.

Өткен жылы су маржандарын өндіру 8,7 тоннаға дейін жетіп, оның ауқымды бөлігі өңдеу зауыттарында өңделді. Бұл кезеңде 3410 тонна балық өнімдері экспортталса, оның ішінде ТМД және Еуропа елдерінің нарығына шығарылғанын айта кеткен жөн. Дания, Германия, Польша, Голландия мемлекеттерінде Арал балығы үлкен сұраныспен пайдаланылады.

Сонғы уақытта бағалы өнім Қытай еліне де экспортта бастады. Балық өңдеу зауыттарының барлығы дерлік еуропалық сапа талаптарына жауап береді. Экспортқа көксерке субесі, қатырылған және тонзатылған торта, табан балықтар шығарылып келеді.

Бүгінгі таңда салада жалпы саны 3 мыңдай адам еңбекпен қамтылса, өңдеу зауыттарында 500-дей адам жұмыс істейді. Саланы тұрақты табысты салаға айналдыруына сенім мол.

Биыл Арал қаласының индустриялық аймағында «Қазақстан Аквакультура ЛТД» ЖШС-ның «Балықты терендеп өңдеу және пластикалық қайық жасау» цехының жобасы жүзеге асырылуда. Аталған нысан жыл аяғына дейін іске қосылады. Кәсіпорын директоры Т.Көбесовтың мәліметінше, жобаның жалпы құны 160 млн теңгені құрайды.

Жаңа зауыт толық қуатында жұмыс жасағанда жылына 4000 тонна балық және 50 қайық шығаруға мүмкіндігі бар. Бүгінде жобаның филе шығару, балықты қатырып мұздату цехының және әкімшілік ғимараттарының құрылыстары аяқталуға жақын. Жаңа кәсіпорында 30-40 жаңа жұмыс орны ашылады деп күтілуде. Жобаның тағы бір жаңалығы, қайық құрастыру цехын өз жоспарланған. Бұл балықшылардың кәсібі өз деңгейінде атқаруға мүмкіндік беретін саланың қазіргі мұқтаж тірліктерінің бірі.

Сөйтіп, жаңа зауыт балық өңдеп, қайық жасап шығармақ.

Ж.ӘБШОВ.

